

Zitting 1974-1975

Nr. 100

GEWIJZIGD ONTWERP VAN WET tot Uitvoering van het op 29 november 1969 te Brussel tot stand gekomen internationaal Verdrag inzake de wettelijke aansprakelijkheid voor schade door verontreiniging door olie, met Bijlage (*Trb.* 1970, 196) alsmede regeling van die aansprakelijkheid in overeenstemming met dat Verdrag (Wet aansprakelijkheid olietankschepen).

WIJ JULIANA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is, in verband met de bekrachtiging van het op 29 november 1969 te Brussel tot stand gekomen Internationaal Verdrag inzake de wettelijke aansprakelijkheid voor schade door verontreiniging door olie (*Trb.* 1970, 196) regelen vast te stellen tot uitvoering van dat Verdrag en, in afwachting van de inwerking-treding van dat Verdrag, reeds in overeenstemming daarmede regelen vast te stellen betreffende de wettelijke aansprakelijkheid voor schade door verontreiniging door olie afkomstig van olietankschepen en betreffende daarmede samenhangende onderwerpen:

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 1. Voor de toepassing van het bij of krachtens deze wet bepaalde wordt verstaan onder:

a. „Onze Minister”: Onze Minister van Verkeer en Waterstaat;

b. „Verdrag”: het op 29 november 1969 te Brussel tot stand gekomen Internationaal Verdrag inzake de wettelijke aansprakelijkheid voor schade door verontreiniging door olie, met Bijlage (*Trb.* 1970, 196);

c. „schip”: zeeschepen en zeegaande vaartuigen, van welk type ook, die daadwerkelijk olie in bulk als lading vervoeren, met uitzondering van oorlogsschepen of andere schepen in eigendom van of geëxploiteerd door een Staat ten tijde dat zij uitsluitend worden gebruikt in dienst van de overheid voor andere dan handelsdoeleinden;

d. „persoon”: een natuurlijke persoon, een vereniging, een rederij, een maatschap, een vennootschap of een rechtspersoon naar privaatrecht of naar publiekrecht, daaronder begrepen een Staat of zijn staatsrechtelijke onderdelen;

e. „eigenaar”: de persoon die in een register waarin het schip is teboekgesteld als eigenaar van het schip is ingeschreven, of, bij gebreke van enige teboekstelling, de persoon die het schip in eigendom heeft. Is een schip eigendom van een Staat en wordt het geëxploiteerd of gereed door een persoon, die in die Staat als exploitant of reder van dat schip is ingeschreven, dan wordt die persoon als eigenaar van het schip beschouwd;

f. „olie”: ruwe olie, stookolie, zware dieselolie, smeerolie, walvistraan, alsmede zonodig bij algemene maatregel van bestuur nader te omschrijven andere bestendige oliën;

g. „schade door verontreiniging”: verlies of schade buiten het schip in Nederland toegebracht door bevuilding door olie als gevolg van het ontsnappen of lozen van die olie uit het schip, daaronder begrepen de kosten van preventieve maatregelen en verlies of schade welke zijn veroorzaakt door deze maatregelen;

h. „preventieve maatregelen”: na een voorval genomen redelijke maatregelen ter voorkoming of beperking van schade door verontreiniging;

i. „voorval”: feit of opeenvolging van feiten met eenzelfde oorzaak, waardoor schade door verontreiniging is veroorzaakt;

j. „ton”: behoudens in artikel 4: een gewichtseenheid van 1000 kilogram.

Artikel 2. Deze wet is mede van toepassing op aansprakelijkheid wegens voorvallen ten tijde dat het schip, in verband met het vervoer, zich bevindt op een laad- of losplaats, in een haven of op een binnenwater in Nederland en op de verplichting tot het instandhouden van een verzekering of andere financiële zekerheid ter dekking van deze aansprakelijkheid.

HOOFDSTUK II

De aansprakelijkheid wegens schade door verontreiniging en de beperking van aansprakelijkheid

Artikel 3. 1. De eigenaar op het tijdstip van het voorval of, zo dit bestaat uit een opeenvolging van feiten, op het tijdstip van het eerste feit, is aansprakelijk voor schade door verontreiniging door olie welke ten gevolge van dat voorval uit zijn schip is ontsnapt of geloosd, ongeacht of deze in de laadruimen of in de bunkers van het schip aanwezig was.

2. De eigenaar is niet aansprakelijk indien hij bewijst dat de schade

– werd veroorzaakt door oorlogshandeling, vijandelikheden, burgeroorlog, opstand of een natuuroverschijnsel van een uitzonderlijke, onvermijdelijke en onweerstaanbare aard, of

– geheel en al werd veroorzaakt door een handelen of nalaten van derden, met het opzet schade te veroorzaken, of

– geheel en al werd veroorzaakt door schuldig handelen of nalaten van een regering of andere autoriteit, verantwoordelijk voor het onderhouden van lichten of andere hulpmiddelen bij de navigatie, in de uitoefening van die taak.

3. Indien de eigenaar bewijst dat de schade door verontreiniging geheel of gedeeltelijk het gevolg is van een handelen of nalaten van de persoon die de schade heeft geleden, met het opzet schade te veroorzaken of van de schuld van die persoon, kan hij geheel of gedeeltelijk worden ontheven van zijn aansprakelijkheid tegenover die persoon.

4. Voor schade door verontreiniging kan de eigenaar niet uit anderen hoofde worden aangesproken.

5. De aansprakelijkheid voor die schade uit anderen hoofde van de reder-niet-eigenaar, de bevrachter, de huurder of andere gebruiker van het schip, met inbegrip van degene, in wiens handen de exploitatie van het schip is gelegd, vervalt indien de eigenaar het door hem ingevolge deze wet verschuldigde heeft betaald of een fonds heeft gevormd overeenkomstig artikel 5, lid 1; hetgeen tevoren uit hoofde van die aansprakelijkheid is betaald, strekt in mindering van het door de eigenaar verschuldigde. Het in de vorige zin bepaalde vindt geen toepassing indien het voorval te wijten is aan persoonlijke schuld van de uit anderen hoofde aansprakelijke persoon.

6. Voor schade door verontreiniging kunnen, onverminderd het in lid 7 bepaalde, noch uit hoofde van deze wet noch uit anderen hoofde worden aangesproken:

a. de loods en zij die met toestemming van de eigenaar, de reder of de kapitein van het schip hulp verlenen aan het schip, de zich aan boord bevindende goederen of de opvarenden;

b. zij die preventieve maatregelen nemen;

c. de ondergeschikten, vertegenwoordigers of lasthebbers van de in de leden 4 en 5 genoemde personen en van de in dit lid onder a en b van aansprakelijkheid vrijgestelde personen.

7. De eigenaar heeft een recht van verhaal op derden die voor de schade uit anderen hoofde, anders dan uit overeenkomst, jegens de benadeelden aansprakelijk zijn, in die mate dat die derden in de schadevergoeding moeten bijdragen naar evenredigheid der begane fouten, tenzij in het gegeven geval de billijkheid een andere verdeling vordert. Evenwel heeft de eigenaar, voor zover niet anders is overeengekomen, op de in lid 5 genoemde personen en de in lid 6 onder a, b en c van aansprakelijkheid vrijgestelde personen, uitsluitend een recht van verhaal indien zij de schade persoonlijk door hun opzettelijk wangedrag of grove schuld hebben veroorzaakt.

Artikel 3a. Wanneer schade door verontreiniging is ontstaan door olie uit meer dan één schip, zijn de eigenaren van alle daarbij betrokken schepen, onverminderd het in artikel 3 bepaalde, hoofdelijk aansprakelijk voor alle schade waarvan redelijkerwijs niet kan worden aangenomen dat zij veroorzaakt is door olie afkomstig uit één of meer bepaalde schepen. Op de onderlinge verhouding van de eigenaren van de betrokken schepen is artikel 536a, tweede zin, van het Wetboek van Koophandel van overeenkomstige toepassing.

Artikel 4. 1. De eigenaar kan, onverminderd het in artikel 28 bepaalde, zijn aansprakelijkheid beperken tot een bedrag per voorval van 2000 franken per ton netto inhoud van het schip, met dien verstande dat dit bedrag 210 miljoen franken niet te boven kan gaan.

2. Indien het voorval is te wijten aan persoonlijke schuld van de eigenaar, kan hij zijn aansprakelijkheid niet overeenkomstig het voorgaande lid beperken.

3. De in het eerste lid genoemde frank is de frank, gesteld op 65,5 miligram goud van een gehalte van 900/1000ste fijn.

4. Voor de berekening van de netto inhoud van het schip in de zin van het eerste lid wordt de netto inhoud vermeerderd met het volume van de ruimte ingenomen door de beweegkracht, dat voor het vaststellen van de netto inhoud wordt afgetrokken van de bruto inhoud en wordt een ton gelijkgesteld met 2,83 m³. Ingeval een schip niet kan worden gemeten in overeenstemming met de normale voorschriften voor de meting van zeeschepen, wordt de netto inhoud van het schip gelijkgesteld met veertig procent van het gewicht in tonnen van 1016,047 kilogram olie, die het schip kan vervoeren.

Artikel 5. 1. Ten einde zich te kunnen beroepen op de in artikel 4 bedoelde beperking van aansprakelijkheid moet de eigenaar een fonds vormen bij de in artikel 9, eerste lid, bedoelde rechtbank, tot een bedrag gelijk aan het maximum van zijn aansprakelijkheid. Het fonds kan worden gevormd door het storten van een geldsom of het stellen van een door de rechtbank goed te keuren bankgarantie of andere financiële zekerheid.

2. Heeft de eigenaar een fonds gevormd en is hij gerechtigd zijn aansprakelijkheid te beperken, dan is terzake van vorderingen tot vergoeding van schade door verontreiniging gegrond op dat voorval, geen verhaal meer mogelijk op andere goederen van de eigenaar, indien het fonds werkelijk beschikbaar is tot voldoening van die vorderingen.

Artikel 6. Indien vóór de verdeling van het fonds de eigenaar, een van zijn ondergeschikten of vertegenwoordigers, een verzekeraar of andere persoon die financiële zekerheid heeft gesteld voor de aansprakelijkheid van de eigenaar, of enige andere persoon die er belang bij had de schuld van de eigenaar te voldoen, in verband met het voorval een vergoeding terzake van schade door verontreiniging heeft betaald, dan treedt hij bij wege van subrogatie, tot het bedrag dat hij heeft betaald, in de

rechten die de door hem schadeloos gestelde persoon op grond van deze wet zou hebben gehad.

Artikel 7. 1. Vorderingen tot vergoeding van schade door verontreiniging kunnen rechtstreeks worden ingesteld tegen de verzekeraar of andere persoon die financiële zekerheid heeft gesteld voor de aansprakelijkheid van de eigenaar. In dit geval kan de verweerder, ongeacht de persoonlijke schuld van de eigenaar, zich beroepen op de in artikel 4 bedoelde beperking van aansprakelijkheid.

2. De verweerder komen alle verweermiddelen toe welke de eigenaar tegen de vorderingen zou hebben kunnen aanvoeren, doch hij kan geen beroep doen op de omstandigheid dat de eigenaar surséance van betaling is verleend, of dat deze zich in staat van faillissement of vereffening bevindt. Hij kan zich voorts verweren met een beroep op het feit, dat de schade door verontreiniging is veroorzaakt door opzettelijk wangedrag van de eigenaar zelf, doch andere verweermiddelen welke hij zou hebben kunnen aanvoeren tegen een door de eigenaar tegen hem ingestelde vordering komen hem niet toe.

3. De verweerder kan de eigenaar steeds in het geding roepen.

4. Een verzekeraar of andere persoon die financiële zekerheid heeft gesteld voor de aansprakelijkheid van de eigenaar kan in diens plaats in overeenstemming met het bepaalde in artikel 5 een fonds vormen, zelfs in het geval van persoonlijke schuld van de eigenaar. De vorming van dit fonds heeft dezelfde rechtsgevolgen als de vorming van een fonds door de eigenaar, doch in geval van diens persoonlijke schuld blijven de rechten van de schuldeisers, voor zover zij niet uit het fonds bevredigd zijn, tegenover hem onverlet en treden die rechtsgevolgen alleen in ten aanzien van degene die het fonds vormde.

Artikel 8. Het recht op schadevergoeding uit hoofde van deze wet vervalt, wanneer niet binnen drie jaar na de datum waarop de schade is ontstaan een rechtsvordering ter zake is ingesteld, doch in ieder geval nadat zes jaar zijn verstreken na de datum van het voorval waaruit de schade is ontstaan. Indien het voorval bestond uit een opeenvolging van feiten met dezelfde oorzaak, loopt de termijn van zes jaren na de dag waarop het eerste dier feiten plaatsvond.

HOOFDSTUK III

De vorderingen ter zake van schade door verontreiniging en de verdeling van het fonds

Artikel 9. 1. Hij, die gebruik wenst te maken van de hem in artikel 4 gegeven bevoegdheid tot beperking van zijn aansprakelijkheid, verzoekt de arrondissementsrechtbank van de plaats waar het schip in het Nederlandse scheepsregister is teboek gesteld, dan wel wanneer het schip niet in het Nederlandse scheepsregister is teboek gesteld, de arrondissementsrechtbank te Rotterdam, het bedrag waartoe zijn aansprakelijkheid is beperkt, vast te stellen en te bevelen, dat tot een procedure ter verdeling van dit bedrag zal worden overgegaan.

2. Op het verzoek en de procedure ter verdeling zijn de artikelen 320a, leden 2-4, 320b-320d, 320e, eerste lid, 320f-320r, eerste lid, en 320s-320ij van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat in het geval van artikel 320e, eerste lid, de rechter de opheffing van de gelegde conservatoire beslagen dan wel de teruggave van reeds gegeven zekerheid moet bevelen. Het fonds wordt verdeeld onder de schuldeisers in evenredigheid met de bedragen van hun erkende vorderingen. Indien het bedrag van alle vorderingen het door de rechtbank vastgestelde bedrag overtreft, worden de vorderingen in evenredigheid gekort.

3. De vorderingen van de eigenaar ter zake van door hem vrijwillig en binnen de grenzen der redelijkheid gedane uitgaven

en gebrachte offers ter voorkoming of beperking van schade door verontreiniging staan in rang gelijk met andere vorderingen op het fonds.

4. De in artikel 4 bedoelde frank wordt omgerekend in Nederlands geld naar de officiële koers van de dag, waarop de eigenaar voldoet aan een ingevolge de artikelen 320c en 320q van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering gegeven bevel tot storting of tot zekerheidstelling, dan wel voldoet aan een ingevolge artikel 320r van dat Wetboek tot hem gericht oproep.

Artikel 10. 1. Is als gevolg van eenzelfde voorval schade door verontreiniging behalve in Nederland ook in een of meer andere bij het Verdrag partij zijnde Staten ontstaan, dan heeft de vorming van een fonds in die Staat of in een van die Staten overeenkomstig artikel V van het Verdrag in Nederland dezelfde rechtsgevolgen als de vorming van een fonds in Nederland, indien de schuldeiser toegang heeft tot de rechtbank die het fonds beheert en het fonds werkelijk beschikbaar is tot voldoening van zijn vordering.

2. Is in het geval bedoeld in het voorgaande lid het fonds in Nederland gevormd, dan is in eerste aanleg uitsluitend de in artikel 9, eerste lid, bedoelde rechtbank bevoegd tot de kennisneming van verzoeken als bedoeld in artikel 985 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering ten aanzien van rechterlijke beslissingen uit een andere bij het Verdrag partij zijnde Staat, waarbij vorderingen tot vergoeding van schade door verontreiniging zijn toegewezen.

HOOFDSTUK IV

Bepalingen tot uitvoering van artikel VII van het Verdrag

Titel I

De verplichting tot het in stand houden van een verzekering of andere financiële zekerheid en de overeenkomst tot verstrekking van financiële zekerheid

Artikel 11. De eigenaar van een in Nederland teboek gesteld schip is verplicht om ten tijde dat daarmee waar ter wereld ook meer dan 2000 ton olie in bulk als lading wordt vervoerd, een verzekering of andere financiële zekerheid in stand te houden ter dekking van zijn uit deze wet en uit het Verdrag voortvloeiende aansprakelijkheid, tot het in artikel 4, eerste lid, vermelde bedrag.

Artikel 12. De eigenaar van een schip dat is teboek gesteld buiten Nederland of een andere dan de Nederlandse vlag voert, is, onverminderd het in artikel 28 bepaalde, verplicht om, ten tijde dat dit schip meer dan 2000 ton olie in bulk als lading vervoert en een haven of laad- of losplaats in Nederland aanloopt of verlaat, of een Nederlands binnenwater bevaart, een verzekering of andere financiële zekerheid in stand te houden ter dekking van zijn uit deze wet en uit het Verdrag voortvloeiende aansprakelijkheid, tot het in artikel 4, eerste lid, van deze wet en in artikel V, eerste lid, van het Verdrag bedoelde bedrag.

Artikel 13. De overeenkomst tot verstrekking van financiële zekerheid ten aanzien van een schip dat is teboek gesteld in Nederland of dat is teboek gesteld in een Staat die niet bij het Verdrag partij is, of de vlag voert van zulk een Staat, moet voldoen aan het volgende:

a. de overeenkomst moet zijn aangegaan met een verzekeraar, een bank of andere financiële instelling of een andere persoon, van wie Onze Minister, na overleg met Onze Minister van Financiën, de financiële draagkracht tot het geven van dekking voor de uit deze wet en het Verdrag voortvloeiende aansprakelijkheid voldoende oordeelt;

b. de gelden uit de overeenkomst moeten, indien de verstreker van financiële zekerheid buiten Nederland is gevestigd, ook werkelijk in Nederland ter beschikking kunnen komen;

c. uit de overeenkomst moet blijken, dat de benadeelde, in overeenstemming met artikel 7 van deze wet en met artikel VII, achtste lid, van het Verdrag, zijn vordering rechtstreeks tegen de verstreker van financiële zekerheid kan instellen. Indien de overeenkomst een beding inhoudt dat de eigenaar zelf voor een deel in de vergoeding van de schade door verontreiniging zal bijdragen, moet uit de overeenkomst blijken, dat de verstreker van financiële zekerheid niettemin jegens de benadeelde terzake van schade door verontreiniging gehouden blijft tot betaling ook van dat deel van de schadevergoeding;

d. uit de overeenkomst moet blijken, dat de verstreker van financiële zekerheid deze binnen de tijdsduur waarvoor het certificaat van artikel 15 of het bewijs van financiële zekerheid van artikel 16 is afgegeven, niet eerder kan schorsen of beëindigen of zodanig wijzigen dat hij niet meer aan dit artikel voldoet, dan na verloop van drie maanden of, zo het een bewijs van financiële zekerheid betreft, na verloop van een door Onze Minister te bepalen termijn welke niet langer kan zijn, na de datum van ontvangst van een mededeling als bedoeld in artikel 18, eerste lid; tenzij het certificaat of bewijs van financiële zekerheid is ingeleverd of een nieuw is afgegeven vóór het verstrijken van de termijn.

Artikel 14. Gelden uit een verzekering of andere financiële zekerheid welke ingevolge de artikelen 11 en 12 wordt in stand gehouden, zijn uitsluitend beschikbaar voor de voldoening van vorderingen ingevolge deze wet. Voor andere vorderingen kan op deze gelden geen beslag worden gelegd.

Titel 2

Het certificaat en het bewijs van financiële zekerheid

Artikel 15. 1. Onze Minister geeft aan de eigenaar van een in Nederland teboek gesteld schip op diens verzoek een certificaat af als omschreven in artikel VII, tweede lid, van het Verdrag en in de vorm van het model uit de Bijlage van het Verdrag, of waarmerkt als certificaat een door de verstreker van financiële zekerheid in deze vorm ten behoeve van de eigenaar afgegeven document, indien hem is gebleken dat de eigenaar aan zijn in artikel 11 bedoelde verplichting voldoet.

2. Bij het verzoek moet de eigenaar de volgende gegevens en stukken overleggen:

a. de naam en woonplaats van de eigenaar en de plaats waar diens hoofdkantoor is gevestigd;

b. een uittreksel uit het scheepsregister betreffende het schip waarop het verzoek betrekking heeft;

c. een afschrift van de overeenkomst tot verstrekking van financiële zekerheid;

d. de naam, en de plaats waar het hoofdkantoor is gevestigd van degene die de financiële zekerheid verstrekt en, zo nodig, het kantoor waar deze zekerheid wordt verstrekt;

e. het tijdstip waarop de financiële zekerheid ingaat en het tijdstip waarop deze een einde neemt.

Artikel 16. 1. Onze Minister geeft aan de eigenaar van een schip dat is teboek gesteld in een Staat die niet bij het Verdrag partij is of van zulk een Staat de vlag voert, op diens verzoek een bewijs van financiële zekerheid af, of waarmerkt als zodanig een door de verstreker van financiële zekerheid ten behoeve van de eigenaar afgegeven document, indien hem is gebleken dat de eigenaar aan zijn in artikel 12 bedoelde verplichting voldoet.

2. Bij zijn verzoek moet de eigenaar de in artikel 15, tweede lid, bedoelde gegevens en stukken overleggen.

Artikel 17. Onze Minister wijst een verzoek als bedoeld in de artikelen 15 en 16 af, indien de overgelegde gegevens of stukken onvoldoende of onjuist zijn, of indien de overeenkomst tot verstrekking van financiële zekerheid niet voldoet aan de daaraan bij of krachtens deze wet gestelde eisen. De beschikking bevat de gronden tot afwijzing en wordt de verzoeker schriftelijk medegedeeld. In deze mededeling wordt de verzoeker tevens kennis gegeven op welke wijze en binnen welke termijn hij beroep tegen de beschikking kan instellen.

Artikel 18. 1. De eigenaar aan wie een certificaat of een bewijs van financiële zekerheid is afgegeven, is verplicht om onverwijld aan Onze Minister schriftelijk mededeling te doen van het ongeldig worden, de schorsing of de beëindiging van de overeenkomst tot verstrekking van financiële zekerheid binnen de tijdsduur waarvoor het certificaat of bewijs van financiële zekerheid is afgegeven, alsmede van elke wijziging welke zich gedurende die tijdsduur voordoet in de gegevens welke bij het in artikel 15 of 16 bedoelde verzoek zijn overgelegd.

2. Onze Minister draagt zorg, dat een mededeling als bedoeld in het voorgaande lid ten aanzien van een overeenkomst tot verstrekking van financiële zekerheid voor een in Nederland teboek gesteld schip wordt doorgegeven aan het kantoor van bewaring der scheepsbewijzen waar het schip is teboek gesteld.

3. De in het eerste lid bedoelde mededeling kan behalve door de eigenaar ook worden gedaan door degene die de financiële zekerheid verstrekt.

Artikel 19. 1. Onze Minister kan, na overleg met Onze Minister van Financiën, een certificaat of een bewijs van financiële zekerheid intrekken indien, door wijziging in de gegevens welke bij het in artikel 15 of 16 bedoelde verzoek zijn overgelegd of doordat die gegevens onvoldoende of onjuist blijken te zijn, het niet meer voldoet aan de bij of krachtens deze wet gestelde eisen, of indien er goede gronden zijn om aan te nemen dat de financiële draagkracht van de verstreker van de financiële zekerheid onvoldoende was, of is geworden of, indien deze buiten Nederland is gevestigd, blijkt van een beletsel voor het werkelijk in Nederland beschikbaar komen van de gelden.

2. De beschikking bevat de gronden tot de intrekking en wordt de eigenaar schriftelijk medegedeeld. In deze mededeling wordt een termijn gesteld voor de inlevering van het certificaat of bewijs van financiële zekerheid. Tevens wordt de eigenaar kennis gegeven, op welke wijze en binnen welke termijn hij beroep tegen de beschikking kan instellen. Ingeval van beroep vangt de termijn van inlevering aan op de dag volgende op die, waarop de eigenaar mededeling heeft ontvangen van de beslissing waarbij het beroep is afgewezen of niet-ontvankelijk is verklaard.

Artikel 20. 1. De eigenaar is verplicht om het certificaat of het bewijs van financiële zekerheid zo spoedig mogelijk nadat overeenkomstig artikel 18, eerste lid, mededeling is gedaan van het ongeldig worden, de schorsing of de beëindiging van de overeenkomst tot verstrekking van financiële zekerheid, of nadat de tijdsduur waarvoor het is afgegeven is verstreken, bij Onze Minister in te leveren.

2. De eigenaar is verplicht om het certificaat of het bewijs van financiële zekerheid ingeval van onherroepelijke intrekking bij Onze Minister in te leveren binnen de termijn, bedoeld in artikel 19, tweede lid.

Artikel 21. 1. Onze Minister zendt een afschrift van elk door hem afgegeven certificaat alsmede van elke onherroepelijke beschikking tot intrekking van een certificaat aan het kantoor van bewaring der scheepsbewijzen waar het schip is teboek gesteld.

2. Onze Minister van Financiën kan voorschriften vaststellen betreffende bewaring en registratie van de in het voorgaande lid bedoelde afschriften en de in artikel 18, tweede lid, bedoelde mededelingen.

HOOFDSTUK V

Toezicht op de naleving van het Verdrag en de wet; strafbepalingen

Artikel 22. De kapitein van een in Nederland teboek gesteld schip waarmede, waar ter wereld ook, meer dan 2000 ton olie in bulk als lading wordt vervoerd, is verplicht een geldig certificaat als bedoeld in artikel 15 aan boord te hebben en op eerste aanvraag te vertonen of te doen vertonen aan de ambtenaren, belast met de opsporing van overtredingen van deze wet.

Artikel 23. De kapitein van een schip waarmede meer dan 2000 ton olie in bulk als lading wordt vervoerd, is bij het aanlopen of verlaten van een haven of een laad- of losplaats in Nederland en ten tijde dat het schip, in verband met het vervoer, zich aldaar of op een binnenwater in Nederland bevindt, of een zodanig water bevaart, verplicht, een geldig certificaat als bedoeld in artikel 15 van deze wet of in artikel VII van het Verdrag, of een geldig bewijs van financiële zekerheid als bedoeld in artikel 16 aan boord te hebben en op eerste aanvraag te vertonen of te doen vertonen aan de ambtenaren, belast met de opsporing van overtredingen van deze wet.

Artikel 24. 1. Het is de eigenaar, de reder en de kapitein van een schip waarmede meer dan 2000 ton olie in bulk als lading wordt vervoerd verboden, dit een haven of laad- of losplaats in Nederland te doen aanlopen of verlaten of, in verband met het vervoer, aldaar of op een binnenwater in Nederland te doen verblijven, of een zodanig water te doen bevaren, indien met betrekking tot dat schip niet een certificaat als bedoeld in artikel 15 van deze wet of in artikel VII van het Verdrag, of een bewijs van financiële zekerheid als bedoeld in artikel 16 is afgegeven. Het verbod wordt ten aanzien van uitgaande schepen zonedig met behulp van de sterke arm gehandhaafd.

2. In bijzondere gevallen kan, in het belang van de bestrijding van verontreiniging door olie, de veiligheid van de scheepvaart of het welzijn van opvarenden van het schip, door of vanwege Onze Minister ontheffing worden verleend van het in het voorgaande lid bedoelde verbod. Aan de verlening van ontheffing kunnen voorwaarden worden verbonden en aan de ontheffing kunnen beperkingen worden gesteld.

Artikel 25. 1. Bij vermoeden van overtreding van artikel 24 kan aan de kapitein bevel worden gegeven dat het schip Nederland niet mag verlaten, voordat op een bij het bevel aan te wijzen plaats een bij dat bevel bepaalde geldsom is gestort waarop een ter zake van die overtreding op te leggen geldboete zal kunnen worden verhaald. Het bevel wordt zonedig met behulp van de sterke arm gehandhaafd.

2. Het in het eerste lid bedoelde bevel wordt op vordering van de officier van justitie gegeven door de voorzitter van de rechtbank waarvoor de zaak wordt of zal worden vervolgd. De kapitein wordt vooraf gehoord of althans behoorlijk opgeroepen. Het bevel is dadelijk uitvoerbaar en wordt onverwijld aan de kapitein betekend.

3. Van het bevel of de beschikking tot afwijzing van de vordering kan het openbaar ministerie binnen drie dagen en de verdachte binnen drie dagen na de betekening in beroep komen bij het gerechtshof. Het hof beslist zo spoedig mogelijk.

4. Zodra het in de strafzaak gewezen vonnis onherroepelijk is geworden, wordt de gestorte geldsom wederom ter beschikking van de rechthebbende gesteld nadat daarop een bij dat vonnis opgelegde geldboete in mindering is gebracht. Tot dat tijdstip en te rekenen vanaf de dag dat de geldsom werd gestort, wordt over die som rente vergoed.

Artikel 26. 1. Onze Minister kan verlangen dat de eigenaar van een schip waarmede het verbod van artikel 24, eerste lid, is overtreden, alsnog een overeenkomst tot verzekering of verstrekking van andere financiële zekerheid sluit ter dekking van zijn aansprakelijkheid wegens schade door verontreiniging, tot het in artikel 4 bedoelde bedrag en voor de duur van de tijd dat het schip beladen met meer dan 2000 ton olie een Nederlands binnenwater bevaart of, in verband met het vervoer, zich bevindt op een laad- of losplaats, in een haven of op een binnenwater in Nederland. Voldoet de eigenaar hier niet aan, dan kan Onze Minister voor hem een zodanige overeenkomst, in overeenstemming met Onze Minister van Financiën, sluiten.

2. In dit geval is het de kapitein verboden het schip te doen vertrekken alvorens de kosten van de overeenkomst aan Onze Minister zijn vergoed of daarvoor zekerheid is gesteld. Het verbod wordt zonedig met behulp van de sterke arm gehandhaafd.

Artikel 27. Aan artikel 1, onder 4°, van de Wet op de economische delicten wordt toegevoegd: „de Wet aansprakelijkheid olietankschepen, de artikelen 11, 12, 18, eerste lid, 20, 22, 23, 24 en 26, tweede lid;”.

HOOFDSTUK VI

Slotbepalingen

Artikel 28. 1. Met betrekking tot schade door verontreiniging door olie uit schepen, welke toebehoren aan Staten, die niet partij zijn bij het Verdrag, doch wel partij zijn bij het op 10 oktober 1957 te Brussel tot stand gekomen Internationaal Verdrag nopens de beperking van aansprakelijkheid van eigenaars van zeeschepen (*Trb.* 1958, 46), welke in een zodanige Staat zijn teboek gesteld of daarvan de vlag voeren, of welke toebehoren aan een persoon die in een zodanige Staat zijn gewone verblijfplaats of hoofdzetel van zijn bedrijf heeft en niet zijn teboek gesteld in of de vlag voeren van een Staat die partij is bij het Verdrag, wordt, wat betreft het bedrag waartoe de eigenaar zijn uit deze wet voortvloeiende aansprakelijkheid kan beperken, artikel 740d van het Wetboek van Koophandel toegepast in de plaats van artikel 4, eerste lid, van deze wet.

2. Met betrekking tot de in het eerste lid bedoelde schepen is voor de toepassing van artikel 12 een verzekering of andere financiële zekerheid, wat betreft de hoogte van het bedrag waarvoor dekking wordt gegeven voldoende, wanneer zij dekking geeft tot de in artikel 740d van het Wetboek van Koophandel genoemde bedragen.

3. Voor de vraag of op een schip het eerste lid van toepassing is, is het tijdstip waarop het beroep op beperking van aansprakelijkheid wordt gedaan bepalend. Voor de vraag of op een schip het tweede lid van toepassing is, is bepalend het tijdstip waarop het in artikel 16 bedoelde verzoek wordt ontvangen.

Artikel 29. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld betreffende de voor de afgifte of waarmaking van een certificaat als bedoeld in artikel 15 of een bewijs van financiële zekerheid als bedoeld in artikel 16 verschuldigde vergoedingen, betreffende de hoogte van de in artikel 25, vierde lid, bedoelde rente, alsmede, indien dit in het belang van een goede uitvoering der wet of in verband met internationale afspraken inzake de uitvoering van het Verdrag noodzakelijk is, betreffende andere in de Hoofdstukken I-IV geregelde onderwerpen.

Artikel 30. Deze wet kan worden aangehaald als: Wet aansprakelijkheid olietankschepen. Zij treedt voor wat betreft de artikelen 4-7 en 9-29 in werking op een door Ons nader te bepalen tijdstip. De artikelen 1-3 en 8 zijn slechts van toepassing ten aanzien van aansprakelijkheid uit een voorval dat na de dag van inwerkingtreding van deze wet heeft plaats gevonden.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle ministeriële departementen, autoriteiten, colleges en ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Justitie,

De Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat.

De Staatssecretaris van Financiën,